

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ,
БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2019. ГОДИНУ

Београд, 2020. године

САДРЖАЈ:

1. УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ	3
2. ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ	3
2.1 Акти које је донело Министарство	3
2.2 Акти које је донела Влада	4
2.3 Акти које је донела Народна скупштина	4
2.4 Други Акти	4
3. АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ	5
3.1 Преглед повреда на раду према делатности послодавца	6
3.2 Преглед повреда према броју запослених код послодавца.....	8
3.3 Преглед повреда на раду према полу повређеног/е.....	8
3.4 Преглед повреда на раду према старости повређеног/е;.....	9
3.5 Преглед повреда на раду према нивоу квалификације	9
3.6 Преглед повреда на раду према радној средини у којој се повреда догодила.....	10
3.7 Преглед повреда на раду према процесу рада	12
3.8 Преглед повреда на раду према специфичној физичкој активности	15
3.9 Преглед повреда на раду према извору повреде.....	17
3.10 Преглед повреда на раду према контакту – начину повређивања	23
3.11 Преглед повреда на раду према узроку повреде.....	27
3.12 Преглед повреда на раду према врсти повреде.....	30
3.13 Преглед повреда према повређеном делу тела	31
3.14 Преглед повреда на раду према процењеном броју изгубљених календарских дана	33
3.15 Републички фонд за здравствено осигурање	36
3.16 Кривични поступак	36
3.17 Прекршајни поступак	38
4. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ПОСЛОВИ	42
4.1 Стручни испити.....	42
4.1.1 Стручни испити за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица	42
4.1.2 Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова ..	43
4.2 Лиценце у области безбедности и здравља на раду	44
4.3 Мишљења	46
5. САРАДЊА НА МЕЂУНАРОДНОМ И НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ	47
5.1 Сарадња на међународном нивоу.....	47
5.2 Процес придруживању ЕУ	47
5.3 Сарадња на националном нивоу.....	48
6. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	49
6.1 Година безбедности и здравља на раду	49
6.2 Национална признања из области безбедности и здравља на раду	50
7. САВЕТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ.....	51

1. УПРАВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

У складу са одредбама члана 60. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, бр. 101/05, 91/15 и 113/17 – др. закон), Управа за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Управа) као орган у саставу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије има основну обавезу да се стара о хармонизацији – усаглашавању прописа са прописима ЕУ и МОР-а, прикупља и анализира податке о повредама на раду, професионалним обољењима, болестима у вези са радом и појавама које утичу на здравље запослених, врши надзор над радом правних лица и предузетника као и одговорних лица са лиценцом и припрема предлоге решења за издавање и одузимање лиценци, организује саветовања, врши едукацију запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду, инспектора и др., објављује различите материјале и информисе јавност о стању у области безбедности и здравља на раду, подстиче образовање и развијање културе рада у области безбедности и здравља на раду, стара се о додели националних признања у области безбедности и здравља на раду и организује полагање стручних испита.

У Управи је запослено девет лица, и то:

- 1 државни службеник на положају;
- 7 државних службеника (2 дипл. правника, 4 дипл. инжењера и 1 дипл. менаџер безбедности);
- 1 намештеник за административно-техничке послове.

2. ЗАКОНОДАВНА АКТИВНОСТ

2.1 Акти које је донело Министарство

У 2019. години припремљени су и донети следећи прописи:

1. Правилник о изменама и допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту („Службени гласник РС”, број 1/19);
2. Правилник о изменама и допунама Правилника о програму, начину и висини трошкова полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица („Службени гласник РС”, број 11/19);
3. Правилник о измени Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу („Службени гласник РС”, број 14/19);
4. Правилник о изменама и допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању вибрацијама („Службени гласник РС”, број 86/19);
5. Правилник о изменама и допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном („Службени гласник РС”, број 86/19);
6. Правилник о изменама и допунама Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при излагању буци („Службени гласник РС”, број 93/19).

2.2 Акти које је донела Влада

1. Одлука о проглашењу 2019. године за годину безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, број 6/19);
2. Предлог закона о безбедности и здрављу на раду.

2.3 Акти које је донела Народна скупштина

1. Закон о потврђивању Конвенције која се односи на безбедност и здравље у пољопривреди („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 2/19).

2.4 Други Акти

1. Решење о разрешењу чланова Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 12/19);
2. Решење о именовану чланова Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, број 12/19).

3. АНАЛИЗА ПОВРЕДА НА РАДУ

Од 2019. године повреде на раду се анализирају према новој методологији која је усклађена са ESAW¹ методологијом. Захваљујући овој методологији постоје подаци о повредама на раду унутар Европске Уније, што омогућава упоређивање података земаља чланица и анализу повреда на раду ради унапређења безбедности и здравља на раду унутар земаља чланица ЕУ. Увид у јединствену базу података омогућава не само преглед упоредивих података о повредама на раду, већ и праћење трендова у области безбедности и здравља на раду и самим тим предузимање адекватних превентивних мера за спречавање повреда.

На основу одредбе члана 7. Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу („Службени гласник РС”, бр. 72/06, 84/06-исправка, 4/16, 106/18, 1/19 и 14/19), послодавци су доставили Управи укупно 13.306 извештаја о повредама на раду. Број повреда на раду према тежини приказан је у Табели 1.

Табела 1

Тежина повреде	Број
Смртне повреде на раду	14
Тешке повреде на раду	1233
Тешке повреде (при доласку, одласку са посла)	597
Лаке повреде	11.462
Укупно:	13.306

Управа је извршила анализу укупно 1247 повреда на раду (14 смртних и 1233 тешке повреде на раду) које су се догодиле у 2019. години на радном месту. Тешке повреде које су се догодиле при доласку и одласку са посла нису предмет ове анализе.

Подаци су анализирани и приказани табеларно и графички према следећим категоријама:

- 1) Делатност послодавца;
- 2) Број запослених;
- 3) Пол повређеног/е;
- 4) Старост повређеног/е;
- 5) Ниво квалификације;
- 6) Радна средина;
- 7) Процес рада;
- 8) Специфична физичка активност;
- 9) Извор повреде;
- 10) Контакт – начин повређивања;
- 11) Узрок повреде;
- 12) Врста повреде;

¹ Европска статистика о повредама на раду

- 13) Повређени део тела;
 14) Процеђен број изгубљених календарских дана.

3.1 Преглед повреда на раду према делатности послодавца

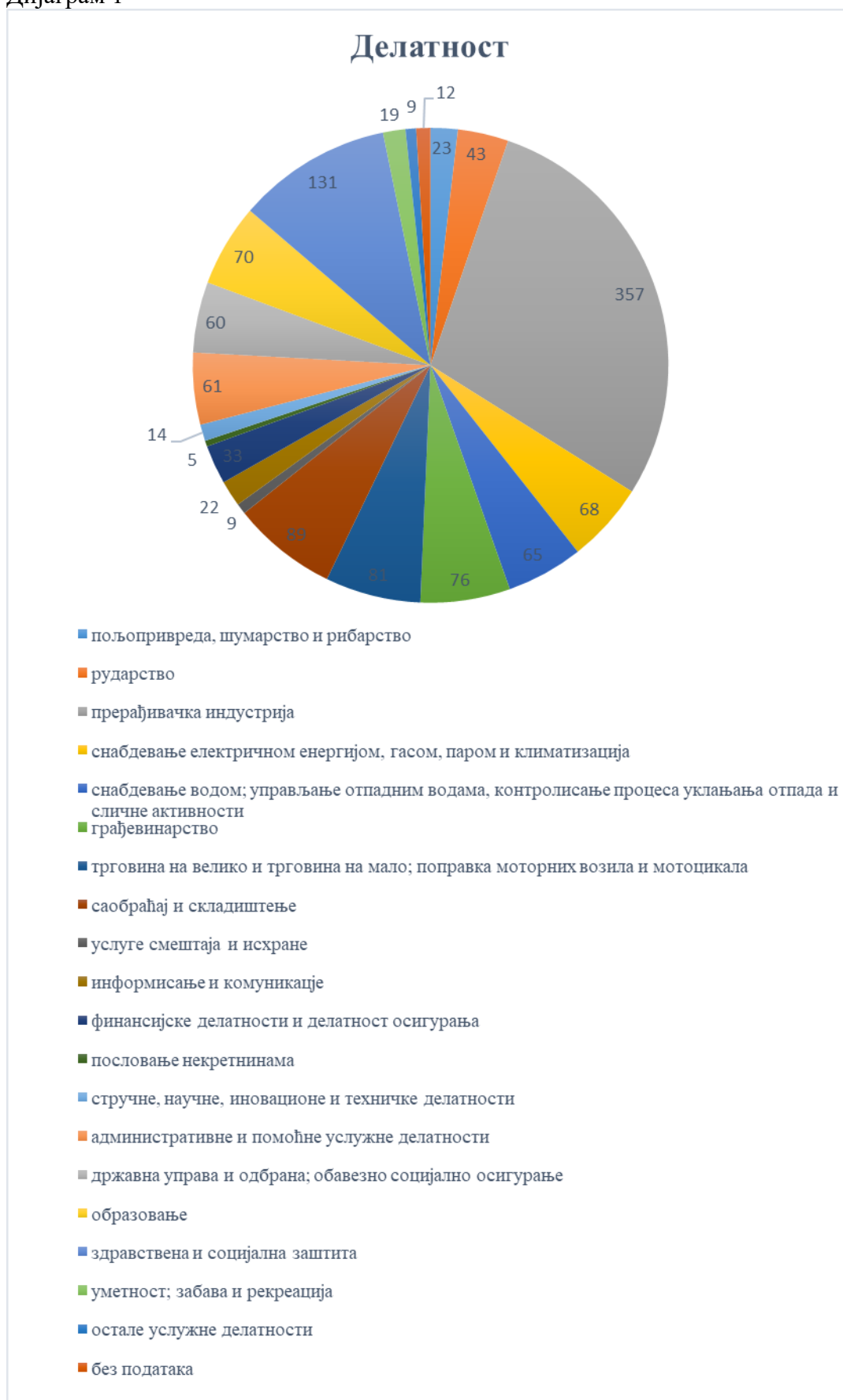
У 2019. години број повреда на раду према делатности послодавца приказан је у Табели 2. Највећи број повреда на раду забележен је у делатностима прерађивачке индустрије 357 (28,63%), здравствене и социјалне заштите 131 (10,51%) и трговине на велико и трговине на мало, поправке моторних возила и мотоцикала 81 (6,50%).

Табела 2

Делатност	Број	%
пољопривреда, шумарство и рибарство	23	1.84
рударство	43	3.45
прерађивачка индустрија	357	28.63
снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	68	5.45
снабдевање водом, управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	65	5.21
грађевинарство	76	6.09
трговина на велико и трговина на мало, поправка моторних возила и мотоцикала	81	6.50
саобраћај и складиштење	89	7.14
услуге смештаја и исхране	9	0.72
информисање и комуникације	22	1.76
финансијске делатности и делатност осигурања	33	2.65
пословање некретнинама	5	0.40
стручне, научне, иновационе и техничке делатности	14	1.12
административне и помоћне услужне делатности	61	4.89
државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	60	4.81
образовање	70	5.61
здравствена и социјална заштита	131	10.51
уметност, забава и рекреација	19	1.52
остале услужне делатности	9	0.72
без података	12	0.96
Укупно:	1247	100.00

Такође, повреде на раду према делатности послодавца приказане су на Дијаграму 1.

Дијаграм 1

3.2 Преглед повреда према броју запослених код послодавца

Број повреда на раду према броју запослених код послодавца приказан је у Табели 3. Највећи број повреда на раду догодио се код послодаваца који имају 500 и више запослених 565 (45,31%) и код послодаваца који имају од 50 – 249 запослених 348 (27,91%).

Табела 3

Број запослених	број	%
без запослених	1	0,08
од 1 – 9 запослених	31	2,49
од 10 – 49 запослених	128	10,26
од 50 – 249 запослених	348	27,91
од 250 – 499 запослених	159	12,75
500 и више запослених	565	45,31
број запослених није познат	10	0,80
без података	5	0,40
Укупно:	1247	100

3.3 Преглед повреда на раду према полу повређеног/е

Када су у питању повреде на раду према полу, мушкараци (801) се више повређују него жене (446), што је приказано на Дијаграму 2.

Дијаграм 2

3.4 Преглед повреда на раду према старости повређеног/е;

Број повреда на раду према старости повређеног/е приказан је у Табели 4. Највећи број повреда на раду догодио се код запослених старости између 46-55 година 352 (28.33%), као и код запослених старости између 36-45 година 293 (23.50%).

Табела 4

Старост	Број	%
мање од 18 година	0	0.00
18-25	108	8.66
26-35	231	18.52
36-45	293	23.50
46-55	352	28.23
56-65	243	19.49
више од 65 година	3	0.24
без података	17	1.36
Укупно:	1247	100.00

3.5 Преглед повреда на раду према нивоу квалификације

Када је у питању стечени ниво квалификације лица која су се повредила, највећи број повреда догодио се лицима са стеченим четвртим нивоом образовања (ниво 4) - средње гимназијско образовање у четворогодишњем трајању 425 (34,08%) и трећим нивоом образовања (ниво 3) - средње стручно образовање у трогодишњем трајању, неформално образовање одраслих у трајању од најмање 960 сати обуке 325 (26,06%) што је приказано у Табели 5.

Табела 5

Ниво квалификације	Број	%
Први ниво (ниво 1) – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих (шифра 10)	147	11,79
Други ниво (ниво 2) – стручно оспособљавање у трајању од једне године, образовање за рад у трајању од две године, неформално образовање одраслих у трајању од 120 – 360 сати обуке (шифра 20)	46	3,69
Трећи ниво (ниво 3) – средње стручно образовање у трогодишњем трајању, неформално образовање одраслих у трајању од најмање 960 сати обуке (шифра 30)	325	26,06
Четврти ниво (ниво 4) – средње гимназијско образовање у четворогодишњем трајању (шифра 40 укључујући подниво 41)	425	34,08
Пети ниво (ниво 5) – мајсторско, специјалистичко образовање у трајању од две односно једне године и неформално образовање одраслих у трајању од најмање шест месеци (шифра 50)	29	2,33
Шести ниво (ниво 6) – основне академске студије о д најмање 180 ЕСПБ (шифра 60 – укључујући подниво 61 и 62)	50	4,01

Седми ниво (ниво 7) – интегрисане академске студије обима од 300 до 360 ЕСПБ, мастер академске студије обима од најмање 60 ЕСПБ (шифра 70 – укључујући поднивое 71 и 72)	122	9,78
Осми ниво (ниво 8) докторске студије обима од 180 ЕСПБ	2	0,16
без података	101	8,10
Укупно:	1247	100.00

3.6 Преглед повреда на раду према радној средини у којој се повреда догодила

Број повреда на раду према радној средини у којој се повреда догодила приказан је у Табели 6. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду догодио се у радној средини индустријска локација 453 (36,32), као и у јавном простору 278 (22,29).

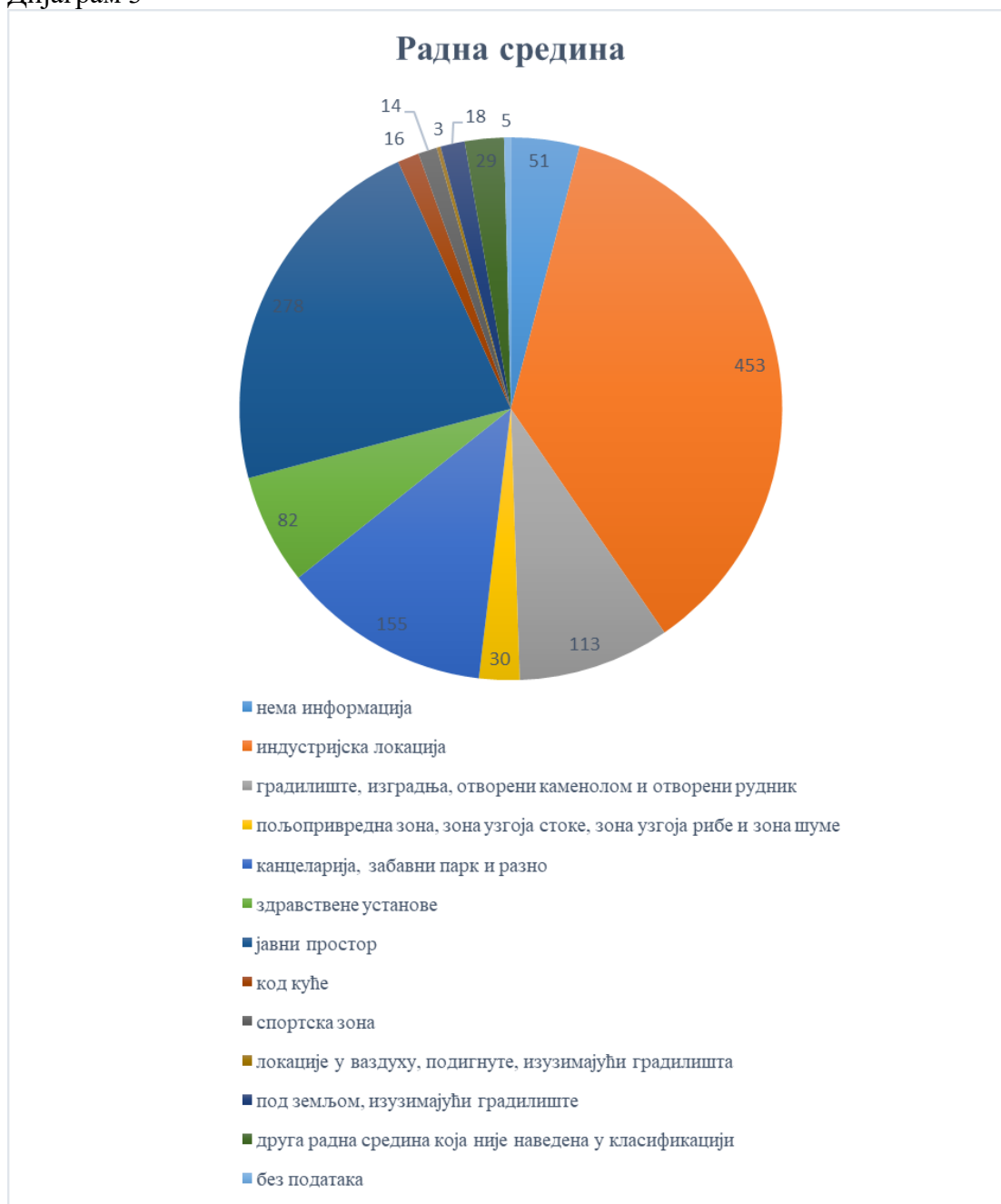
Табела 6

Радна средина	Број	%
нема информација	51	4.09
индустријска локација – није назначено	16	1.28
локација производње, фабрика и радионица	299	23.98
локација за одржавање и радионица за поправку	37	2.97
просторија која се користи за складиштење, утовар и истовар	61	4.89
друга радна средина која није наведена у групи 010	40	3.21
градилиште, изградња, отворени каменолом и отворени рудник - није назначено	14	1.12
градилиште – изградња објекта	27	2.17
градилиште – рушење, преправка и одржавање објекта	26	2.09
отворени каменолом, отворени рудник, ископ и ров (укључујући отворене руднике и каменоломе)	25	2.00
градилиште – подземно	7	0.56
друга радна средина која није наведена у групи 020	14	1.12
пољопривредна зона, зона узгоја стоке, зона узгоја рибе и зона шуме – није назначено	1	0.08
зона узгоја стоке	7	0.56
пољопривредна зона – површински усеви	5	0.40
пољопривредна зона – узгој дрвећа и жбунастих усева	2	0.16
зона шуме	10	0.80
повртарство, парк, ботаничка башта и зоолошки врт	2	0.16
друга радна средина која није наведена у групи 030	3	0.24
канцеларија, забавни парк и разно – није назначено	9	0.72
канцеларија, сала за састанке, библиотека, итд.	34	2.73
образовна установа (школа, универзитет, обданиште)	35	2.81
мала или велика продајна зона	29	2.33

ресторан, рекреативна зона и привремени смештај (укључујући музеје, дворане, стадионе, сајмове, итд.)	14	1.12
друга радна средина која није наведена у групи 040	34	2.73
здравствене установе - није назначено	25	2.00
здравствена установа, приватна болница, старачки дом	49	3.93
друга радна средина која није наведена у групи 050	8	0.64
јавни простор – није назначено	48	3.85
простор који је увек отворен за јавни пролаз (аутопутеви, путеви, паркинг места, чекаонице на станици или аеродрому, итд.)	161	12.91
превозна средства за друмски и железнички саобраћај, приватни или јавни (аутомобил, воз, аутобус, итд.)	39	3.13
зоне које су прикључене јавном простору али са ограниченим приступом (приступ дозвољен само овлашћеним лицима): пруга, платформа за авионе, зона поред аутопута	10	0.80
друга радна средина која није наведена у групи 060	20	1.60
код куће – није назначено	2	0.16
приватна кућа	5	0.40
комунални делови зграде, надоградња и приватне породичне баште	4	0.32
друга група за радну средину која није наведена у групи 070	5	0.40
спортска зона – није назначено	1	0.08
затворена спортска зона – спортска хала, теретана, базен у затвореном простору	6	0.48
отворена спортска зона – спортско игралиште, базен на отвореном, стазе за скијање	3	0.24
друга радна средина која није наведена у групи 080	4	0.32
локације у ваздуху, подигнуте, изузимајући градилишта – није назначено	2	0.16
подигнута – јарбол, пилон и висећа платформа	1	0.08
под земљом, изузимајући градилиште – није назначено	2	0.16
под земљом – рудник	15	1.20
под земљом – одводи/канализација	1	0.08
друга радна средина која није наведена у класификацији	29	2.33
без података	5	0.40
Укупно:	1247	100,00

На дијаграму 3 приказане су повреде на раду укупно за групе (без подгрупа) за радну средину према усвојеној методологији.

Дијаграм 3

3.7 Преглед повреда на раду према процесу рада

Повреде на раду према процесу рада приказане су у Табели 7. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду догодио се током обављања процеса производње, израде, обраде и складиштења свих врста 312 (25,02%), као и на јавном простору 260 (20,85%).

Табела 7

Процес рада	Број	%
нема информација	63	5.05
производња, израда, обрада, складиштење свих врста – није назначено	63	5.05
производња, израда и обрада – свих врста	149	11.95
складиштење – свих врста	60	4.81
други радни процес који није наведен у групи 10	40	3.21
ископавање, изградња, поправка и рушење – није назначено	8	0.64
ископавање	11	0.88
новоградња – зграда	17	1.36
новоградња – грађевинарство, инфраструктура, путеви, мостови, бране и луке	9	0.72
преправка, поправка, проширење и одржавање зграде – све врсте конструкција	13	1.04
рушење – све врсте објеката	1	0.08
други радни процес који није наведен у групи 20	12	0.96
пољопривредни радови, шумарство, хортикултура, узгој рибе и рад са живим животињама – није назначено	4	0.32
пољопривредни радови – радови на земљи	5	0.40
пољопривредни радови – повртарство и хортикултура	2	0.16
пољопривредни радови – са живим животињама	3	0.24
рад на пошумљавању	3	0.24
други радни процес који није наведен у групи 30	8	0.64
услуга пружена предузећу и/или јавности и интелектуална активност – није назначено	11	0.88
услуга, нега и помоћ општој јавности	46	3.69
интелектуални рад – подучавање, обучавање, обрада података, канцеларијски посао, организација и руковођење	48	3.85
комерцијална активност – куповина, продаја и сличне услуге	12	0.96
други радни процес који није наведен у групи 40	23	1.84
други послови повезани са задацима из група 10, 20, 30 и 40 – није назначено	11	0.88
постављање, припрема, уградња, подизање, демонтажа и расклапање	72	5.77
одржавање, поправка, намештање и подешавање	78	6.26
чишћење радне површине, машина – машински или ручно	33	2.65
управљање отпадом, одлагање и третирање свих врста отпада	21	1.68
надгледање, контрола производних поступака, радних површина, средстава транспорта и опреме – са или без надгледања опреме	18	1.44
други радни процес који није наведен у групи 50	9	0.72

кретање, спортска и уметничка активност – није назначено	39	3.13
кретање, укључујући возњу превозним средством	182	14.6
спортска и уметничка активност	17	1.36
други радни процес који није наведен у групи 60	22	1.76
други радни процес који није наведен у класификацији	126	10.10
без података	8	0.64
Укупно:	1247	100.00

На дијаграму 4 приказане су повреде на раду укупно за групе (без подгрупа) за процес рада према усвојеној методологији.

Дијаграм 4

3.8 Преглед повреда на раду према специфичној физичкој активности

Повреде на раду према специфичној физичкој активности приказане су у Табели 8. Повреде на раду приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду догодио се током покрета 539 (43,22%) који је довео до повреде и током руковања предметима 149 (11,94%).

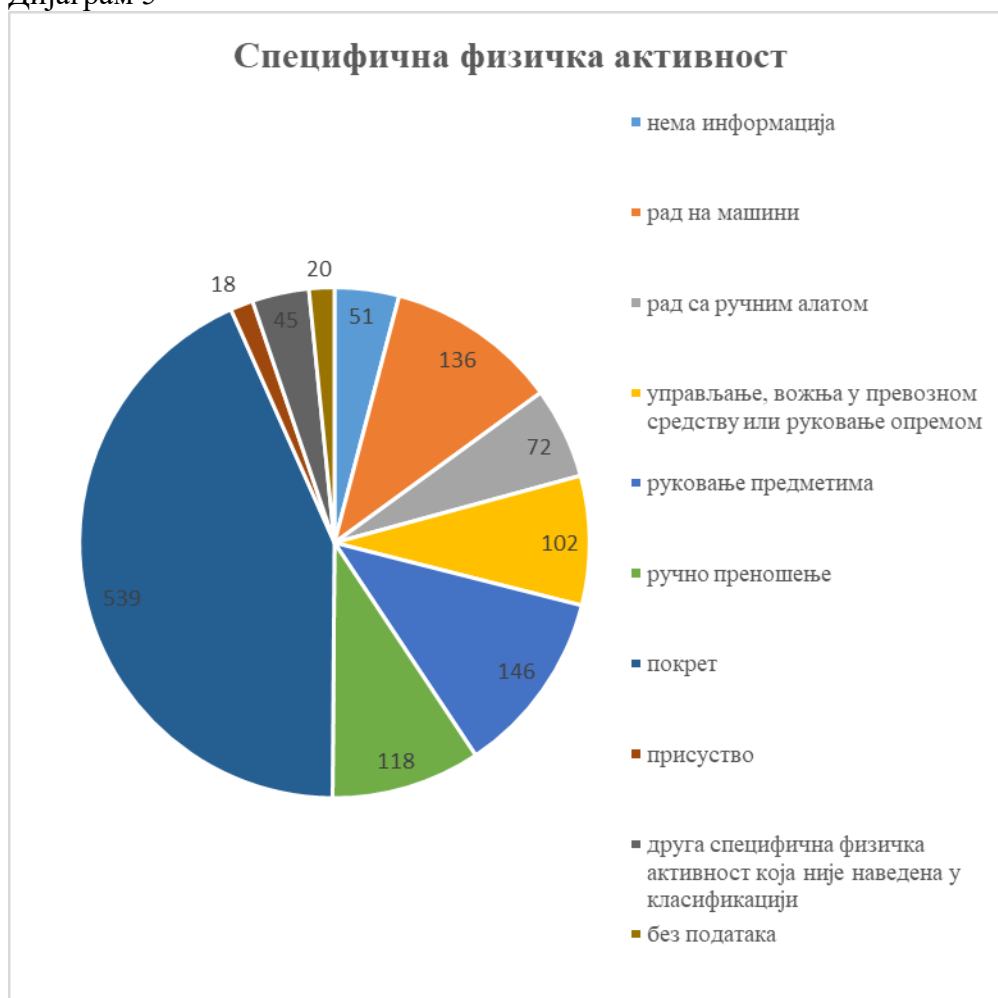
Табела 8

Специфична физичка активности	Број	%
нема информација	51	4.09
рад на машини – није назначено	33	2.65
укључивање или искључивање машине	9	0.72
улагање предмета у машину и извлачење из машине	49	3.93
надгледање машине, руковање или вожња машине	20	1.60
друга специфична физичка активност која није наведена у групи 10	25	2.00
рад са ручним алатом – није назначено	8	0.64
рад са ручним алатом – на немеханизовани погон	39	3.13
рад са ручним алатом – на механизовани погон	16	1.28
друга специфична физичка активност која није наведена у групи 20	9	0.72
управљање, вожња у превозном средству или руковање опремом – није назначено	17	1.36
управљање превозним средством или руковање опремом – мобилном и механизованом	42	3.37
управљање превозним средством или руковање опремом – мобилном и немеханизованом	14	1.12
путник у превозном средству	20	1.60
друга специфична физичка активност која није наведена у групи 30	9	0.72
руковање предметима – није назначено	11	0.88
ручно држање, хватање, стезање и стављање – на хоризонталном нивоу	51	4.09
везивање, спајање, цепање, развезивање, стезање, одшрафљивање, шрафљење и окретање	19	1.52
учвршћивање, вешање, подизање и постављање – на вертикалном нивоу	22	1.76
бацање и замахивање	5	0.40
отварање и затварање (кутија, паковања и пакета)	3	0.24
сипање, уливање, пуњење, заливање, прскање, пражњење и црпљење	6	0.48
отварање (фиоке) и гурање (врата на складишту, канцеларији и комоди)	7	0.56

друга специфична физичка активност која није наведена у групи 40	22	1.76
ручно преношење – није назначено	18	1.44
вертикално преношење – подизање, дизање и спуштање предмета	56	4.49
хоризонтално преношење – гурање и котрљање предмета	23	1.84
транспорт терета који преноси лице	15	1.20
друга специфична физичка активност која није наведена у групи 50	6	0.48
покрет – није назначено	78	6.26
шетња, трчање, пењање, силажење, итд.	299	23.98
улазак или излазак	69	5.53
скакање	5	0.40
пузање, пењање, итд.	16	1.28
устајање и седање	7	0.56
пливање и роњење	1	0.08
покрети у месту	26	2.09
друга специфична физичка активност која није наведена у групи 60	38	3.05
присуство – није назначено	18	1.44
друга специфична физичка активност која није наведена у класификацији	45	3.61
без података	20	1.60
Укупно:	1247	100.00

На дијаграму 5 приказане су повреде на раду укупно за групе (без подгрупа) за специфичну активност рада према усвојеној методологији.

Дијаграм 5

3.9 Преглед повреда на раду према извору повреде

Повреде на раду према извору повреде приказане су у Табели 9. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду догодио се у зградама, грађевинама, површинама – у нивоу земље (затворене или отворене, непокретне или покретне, привремене или не), као и зградама, грађевинама и површинама – изнад нивоа земље (затворене или отворене, непокретне или покретне, привремене или не) 121 (9,70%).

Табела 9

Извор повреде	Број	%
нема информација	56	4.49
друга позната ситуација која није наведена у групи 00	12	0.96
зграде, грађевине, површине – у нивоу земље (затворене или отворене, непокретне или покретне, привремене или не) – није назначено	75	6.01
делови зграде, делови грађевине – врата, зидови, преграде, препреке (прозори, итд.)	32	2.57

површине у нивоу земље – приземље и спратови (затворени или отворени, пољопривредно земљиште, спортски терени, клизави подови и закрчени пролази)	116	9.30
површине у нивоу земље – плутајуће (сплавови)	5	0.40
друге зграде, грађевине и површине – на истом нивоу, које нису наведене у групи 01	31	2.49
зграде, грађевине и површине – изнад нивоа земље (затворене или отворене, непокретне или покретне, привремене или не) – није назначено	24	1.92
делови зграде изнад нивоа земље – непокретни (кровови, терасе, врата, прозори и степеништа)	49	3.93
грађевине, површине изнад нивоа земље – непокретне (укључујући пролазе, фиксиране мердевине и пилоне)	16	1.28
грађевине, површине изнад нивоа земље – покретне (укључујући мобилне мердевине и платформе за дизање)	12	0.96
грађевине, површине изнад нивоа земље – привремене (укључујући привремене скеле)	7	0.56
друге зграде, грађевине и површине – изнад нивоа земље, које нису наведене у групи 02	13	1.04
зграде, грађевине и површине – испод нивоа земље (затворене или отворене) – није назначено	3	0.24
ископине, ровови, бунари, отвори, одрони и гаражне јаме	12	0.96
подземне површине и тунели	19	1.52
друге зграде, грађевине и површине – испод нивоа земље, које нису наведене у групи 03	2	0.16
системи за снабдевање и дистрибуцију материјала и цевне мреже – није назначено	3	0.24
системи за снабдевање и дистрибуцију материјала и цевна мрежа – непокретна – за гас, ваздух, течност, чврст материјал – укључујући бункере	2	0.16
канализација и одводи	5	0.40
други познати системи за снабдевање и дистрибуцију материјала и цевна мрежа, који нису наведени у групи 04	2	0.16
мотори, системи за пренос и складиштење енергије – није назначено	1	0.08
мотори и енергетски генератори (термални, електрични и радијациони)	3	0.24
системи за пренос и складиштење енергије (механички, пнеуматски, хидраулични и електрични, укључујући акумулаторе и батерије)	3	0.24
ручни алат без напајања	8	0.64
ручни алат без напајања – за тестерисање	2	0.16
ручни алат без напајања – за сечење и раздвајање (укључујући маказе, велике маказе и јаке орезне маказе)	6	0.48

ручни алат без напајања – за резбарење, прављење жлебова, издубљивање, скраћивање, резање и одсецање	1	0.08
ручни алат без напајања – за закуцавање ексера и закивање	6	0.48
ручни алат без напајања – за вађење материјала и радове на земљи (укључујући пољопривредни алат)	3	0.24
ручни алат без напајања – за наношење воска, подмазивање, прање и чишћење	1	0.08
ручни алат без напајања – за кречење	0	0.00
ручни алат без напајања – за постављање и притезање	3	0.24
други ручни алат без напајања који није наведен у групи 06	6	0.48
механички ручни алат – није назначено	7	0.56
механички ручни алат - за тестерисање	2	0.16
механички ручни алат - за сечење, раздвајање (укључујући маказе, велике маказе и јаке орезне маказе)	3	0.24
механички ручни алат - за резбарење, прављење жлебова, издубљивање, скраћивање, резање и одсецање	3	0.24
механички ручни алат - за стругање, шмирглање и глачање	2	0.16
механички ручни алат - за бушење, нитовање и шрафљење	1	0.08
механички ручни алат - за закуцавање ексера и закивање	1	0.08
механички ручни алат - за шивење и плетење	1	0.08
механички ручни алат - за спајање и лепљење	1	0.08
механички ручни алат - за вађење материјала и рад на земљи (укључујући пољопривредни алат и алат за разбијање бетона)	1	0.08
механички ручни алат - за наношење воска, подмазивање, прање и чишћење (укључујући чистач за усисавање под високим притиском)	1	0.08
машине и опрема – покретне или мобилне – није назначено	6	0.48
покретне или мобилне машине за вађење материјала из земље – рудници, каменоломи и постројења за изградњу и станоградњу	6	0.48
покретне или мобилне машине за рад на земљи – пољопривреда	9	0.72
покретне или мобилне машине за градилишта	6	0.48
друге покретне или мобилне машине и опрема које нису наведене у групи 09	11	0.88
машине и опрема – фиксна – није назначено	14	1.12
фиксне машине за ископавање материјала или рад на земљи	5	0.40

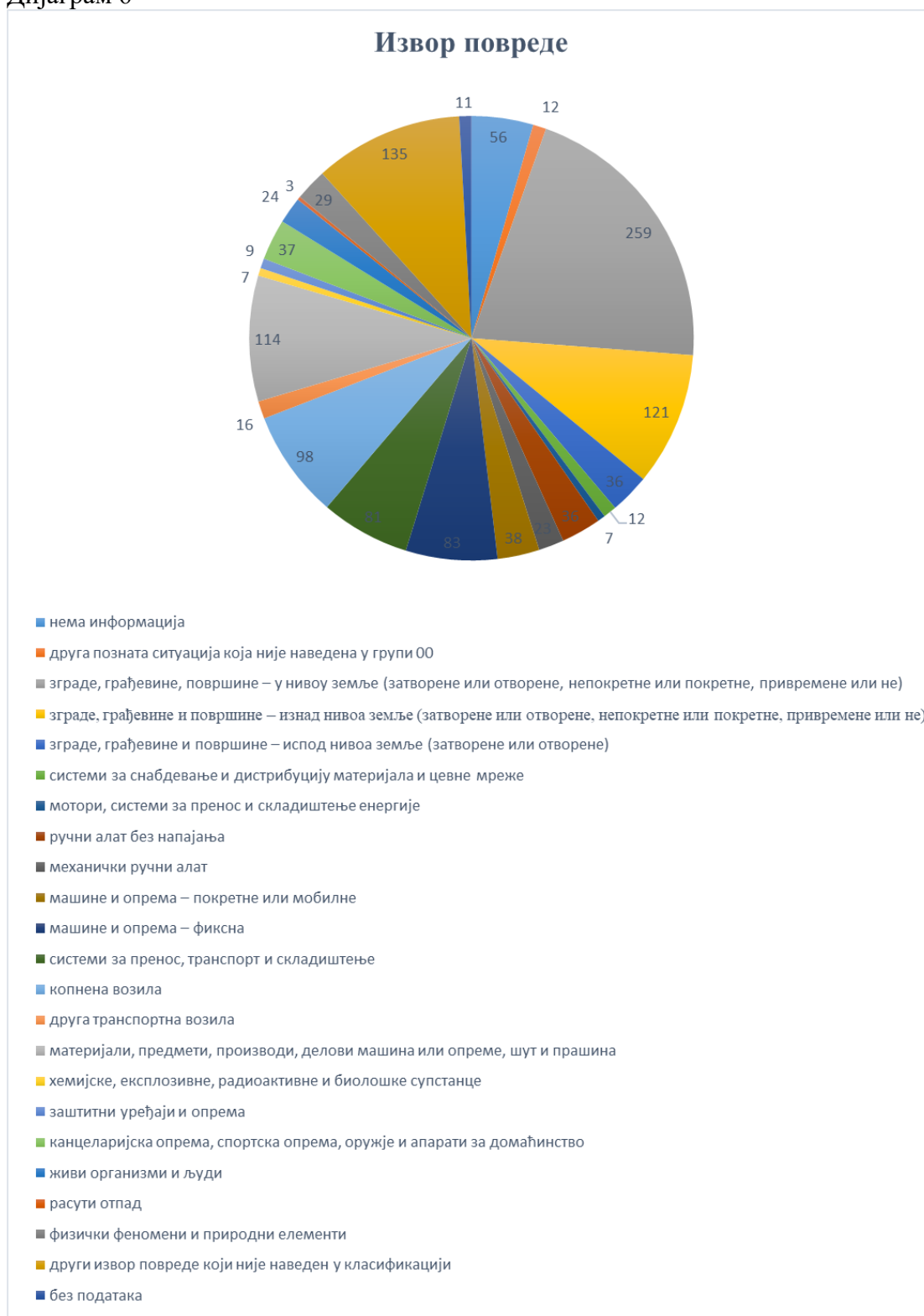
машине за припремање материјала, ломљење, дробљење, филтрирање, одвајање и мешање	6	0.48
машине за прераду материјала – хемијски процеси (реактивни и ферметички процеси)	3	0.24
машине за прераду материјала – хладни процеси (хладна производња)	7	0.56
машине за прераду материјала – други процеси	3	0.24
машине за обликовање – обрада и ломљење	3	0.24
машине за обликовање – пресе за цеђење, роловање и ваљак (укључујући пресе за папир)	3	0.24
машине за обликовање – убризгавањем, истискивањем, дувањем, вртењем, обликовањем, топљењем и ливењем	4	0.32
машински алати – за глодање, третирање површина, млевење, полирање, окретање и бушење	4	0.32
машински алати – за тестерисање	2	0.16
машински алати – за сечење, раздвајање и одсецање (укључујући сечење по калупу, машина за шишање, маказе и опрема за сечење кисеоником)	10	0.80
машине за површинску обраду – чишћење, прање, сушење, кречење и штампање	2	0.16
машине за површинску обраду – цинковање и електролитичко полирање	2	0.16
машине за склапање (варење, лепљење, закупавање ексера, шрафљење, нитовање, окретање, спајање жицом и шивење)	5	0.40
друге фиксне машине и опрема које нису наведене у групи 10	10	0.80
системи за пренос, транспорт и складиштење – није назначено	10	0.80
фиксна опрема и системи за преношење, континуирано руковање (појасеви, покретне степенице, жичаре, итд.)	2	0.16
лифтови – дизалице, корпе и справе за дизање	6	0.48
фиксни кранови, мобилни кранови, кранови на возилима, кранови за подизање и уређаји за подизање са висећим теретом	3	0.24
мобилни уређаји за руковање, камиони, ручна колица, виљушкари, итд.	32	2.57
опрема за дизање, обезбеђивање, хватање и сл. (укључујући ременик, куке и конопце)	4	0.32
системи за складиштење, опрема за паковање, контејнери (силоси и танкери) – фиксни (танкери, каце, контејнери, итд.)	1	0.08
системи за складиштење, опрема за паковање и контејнери – мобилни	4	0.32
средства за складиштење, рафови, регали за палете и палете	6	0.48

разна паковања, мале и средње величине – мобилна (корпе, разни контејнери, боце, гајбе и апарати за гашење пожара)	1	0.08
други системи за пренос, транспорт и складиштење који нису наведени у групи 11	12	0.96
копнена возила – није назначено	16	1.28
возила – тешка: камиони и аутобуси за превоз путника	24	1.92
возила – лака: комби возило за транспорт робе или аутомобил за превоз путника	43	3.45
возила – на два или три точка, са или без напона	12	0.96
друга копнена возила која нису наведена у групи 12	3	0.24
друга транспортна возила – није назначено	5	0.40
возила – на шинама, за транспорт робе	3	0.24
возила – на шинама, за превоз путника	2	0.16
возила – поморска - за превоз путника	3	0.24
друга транспортна средства која нису наведена у групи 13	3	0.24
материјали, предмети, производи, делови машина или опреме, шут и прашина – није назначено	17	1.36
грађевински материјал – монтажне шкољке, оплата, носачи, греде, цигле, цреп, итд.	11	0.88
делови машине, делови возила: шасија, корито мотора, полуге, точкови, итд.	6	0.48
машински делови или компоненте и машински алати (укључујући делове)	16	1.28
уређаји за спајање: навртњи, завртњи, шрафови, ексери, итд.	5	0.40
производи који се користе у пољопривреди и сточарству (укључујући ђубрива и сточну храну)	1	0.08
производи који се складиште – укључујући предмете и паковања у делу за складиштење	7	0.56
производи који се складиште – у ролнама и калемовима	2	0.16
терет који виси са уређаја за дизање (крана)	6	0.48
терет – којим се ручно рукује	27	2.17
други материјали, предмети, производи и делови машина који нису наведени у групи 14	16	1.28
хемијске, експлозивне, радиоактивне и биолошке супстанце – није назначено	1	0.08
супстанце – штетне и токсичне (у чврстом, течном или гасовитом стању)	1	0.08
супстанце – запаљиве (у чврстом, течном или гасовитом стању)	2	0.16
супстанце – експлозивне и реактивне (у чврстом, течном или гасовитом стању)	1	0.08

гасови и испарења без специфичних ефеката (инертни и загушујући)	2	0.16
заштитни уређаји и опрема – није назначено	4	0.32
заштитни уређаји – на машинама	1	0.08
уређаји и опрема за хитне случајеве	1	0.08
други заштитни уређаји и опрема која није наведена у групи 16	3	0.24
канцеларијска опрема, спортска опрема, оружје и апарати за домаћинство – није назначено	8	0.64
намештај	11	0.88
опрема – рачунари, канцеларијски уређаји, репрографички и комуникацијски уређаји	3	0.24
опрема – за подучавање, писање, цртање, укључујући писаћу машину, печати, апарати за увељичавање и апарати за снимање	2	0.16
средства и опрема за спорт и игру	6	0.48
оружје	1	0.08
личне ствари и одећа	2	0.16
опрема за домаћинство, алати, предмети (за професионалну употребу)	2	0.16
друга канцеларијска опрема, спортска опрема и оружје које нису наведене у групи 17	2	0.16
живи организми и људи – није назначено	2	0.16
дрвеће, биљке и усеви	1	0.08
животиње – домаће и за узгој	2	0.16
животиње – дивље животиње, инсекти и змије	2	0.16
људи	17	1.36
расути отпад – није назначено	3	0.24
физички феномени и природни елементи – није назначено	1	0.08
природни и атмосферски елементи (укључујући воду, блато, кишу, град, снег, лед, ветар, итд.)	25	2.00
други физички феномени и елементи који нису наведени у групи 20	3	0.24
други извор повреде који није наведен у класификацији	135	10.83
без података	11	0.88
Укупно:	1247	100.00

На дијаграму 6 приказане су повреде на раду укупно за групе (без подгрупа) за извор повреде рада у складу са усвојеном методологијом.

Дијаграм 6

3.10 Преглед повреда на раду према контакту – начину повређивања

Повреде на раду према контакту – начину повређивања приказане су у Табели 10. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду догодио

се током хоризонталног или вертикалног утицаја са или на стационарни предмет (повређени је у покрету) 479 (38,41%), као и повреда током удараца предметом у покрету, судара или руковања предметима 249 (19,96%).

Табела 10

Контакт - начин повређивања	Број	%
нема информација	53	4.25
контакт са електричним напоном, температуром и опасним супстанцама – није назначено	3	0.24
индиректни контакт са електричним луком код заваривања, варницом и пламеном	2	0.16
директни контакт са електричном енергијом, струјни удар	2	0.16
контакт са пламеном или врућим предметом или средином	7	0.56
контакт са хладним или леденим објектом или средином	5	0.40
контакт са опасним супстанцама – путем удисања кроз нос и уста	3	0.24
контакт са опасним супстанцама – на/преко коже и очију	3	0.24
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 10	2	0.16
дављење, затрпавање и обавијање – није назначено	1	0.08
хоризонтални или вертикални утицај са или на стационарни предмет (повређени је у покрету) – није назначено	57	4.57
вертикално кретање, ударац (који доводи до пада)	193	15.48
хоризонтално кретање, ударац	165	13.23
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 30	64	5.13
ударац предметом у покрету, судар – није назначено	20	1.60
ударац – летећим предметом	13	1.04
ударац – предметом који пада	88	7.06
ударац – предметом који се љуља	10	0.80
ударац – предметом који се окреће, помера, превози, укључујући возила	59	4.73
судар са предметом, укључујући возила – судар са особом (повређени је у покрету)	35	2.81
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 40	24	1.92
контакт са оштрим, шиљатим, грубим и храпавим предметом или алатом – није назначено	9	0.72
контакт са оштрим предметом (нож, сечиво, итд.)	43	3.45
контакт са шиљатим предметом (ексер, оштар алат, итд.)	20	1.60
контакт са тврдим или грубим предметом	48	3.85
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 50	15	1.20

заробљавање, згњечење, итд. – није назначено	15	1.20
заробљен, згњечен – када је предмет у покрету	37	2.97
заробљен, згњечен – испод предмета и површине	14	1.12
заробљен, згњечен – између предмета	32	2.57
одсецање ноге, руке или прста	22	1.76
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 60	19	1.52
физички или ментални стрес – није назначено	4	0.32
физички стрес – мишићнокоштаног система	22	1.76
ментални стрес или шок	3	0.24
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 70	11	0.88
ујед, ударац, итд. (од стране животиње или људи) – није назначено	5	0.40
убод инсекта или рибе	3	0.24
ударац, гушење	8	0.64
друга група контакта – начина повређивања која није наведена у групи 80	2	0.16
други контакт – начин повређивања који није наведен у класификацији	94	7.54
без података	12	0.96
Укупно:	1247	100.00

На дијаграму 7 приказане су повреде на раду за групе (без подгрупа) за контакт – начин повређивања у складу са важећом методологијом.

Дијаграм 7

3.11 Преглед повреда на раду према узроку повреде

Повреде на раду према узроку повреде приказане су у Табели 11. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду догодио се током клизања, спотицања и пада лица 444 (35,60%), као и током губитка контроле (потпуне или делимичне) над машином, превозним средством или при руковању опремом, ручним алатом, предметом и животињом 250 (20,04%).

Табела 11

Узрок	Број	%
нема информација	53	4.25
догађај који је претходио повреди због електричних кварова, експлозије и пожара – није назначено	4	0.32
електрични квар на опреми – који доводи до индиректног контакта	1	0.08
електрични квар на опреми – који доводи до директног контакта	2	0.16
експлозија	3	0.24
пожар и/или пламен	5	0.40
други догађај који није наведен у групи 10	4	0.32
догађај који је претходио повреди услед преливања, превртања, цурења, протока, испаравања и емисије – није назначено	3	0.24
чврсто стање – преливање и превртање	3	0.24
течно стање – цурење, испуштање, изливање и прскање	5	0.40
гасовито стање – испаравање, ослобађање аеросола и ослобађање гаса	1	0.08
други догађај који није наведен у групи 20	3	0.24
ломљење, пуцање, раздвајање, клизање, пад лица и пад материјала или предмета – није назначено	18	1.44
ломљење материјала – на зглобу и на шавовима	4	0.32
ломљење или пуцање материјала (дрво, стакло, метал, камен, пластика, итд.)	29	2.33
исклизнуће, пад лица и пад материјала или предмета – одозго (падајући на повређеног)	23	1.84
исклизнуће, пад лица и пад материјала или предмета – истовремено	9	0.72
исклизнуће, пад лица и пад материјала или предмета – на истом нивоу	15	1.20
други догађај који није наведен у групи 30	55	4.41
губитак контроле (потпуне или делимичне) над машином, превозним средством или при руковању опремом, ручним алатом, предметом и животињом – није назначено	19	1.52

губитак контроле (потпуне или делимичне) – над машином (укључујући нежељено укључивање) или над материјалом који се обрађује	25	2,00
губитак контроле (потпуне или делимичне) – над превозним средством или опремом (механизована или не)	69	5.53
губитак контроле (потпуне или делимичне) – над ручним алатом (механизованим или не) или над материјалом који се обрађује уз помоћ тог алата	34	2.73
губитак контроле (потпуне или делимичне) – над предметом (који се носи, помера, којим се рукује)	86	6.90
губитак контроле (потпуне или делимичне) – над животињом	1	0.08
други догађај који није наведен у групи 40	16	1.28
клизање, спотицање и пад лица – није назначено	46	3.69
пад лица на нижи ниво	121	9.70
клизање, спотицање и пад лица на исти ниво	256	20.53
други догађај који није наведен у групи 50	21	1.68
покрети тела без икаквог физичког напора (који доводе до спољашњих повреда) – није назначено	19	1.52
кретање по оштром предмету	7	0.56
кљечање, седење и нагињање	1	0.08
контакт са опремом за рад, телом или предметом које је у покрету	60	4.81
некоординисани покрети, преурађене или закаснеле реакције које су у вези са послом који треба да се обави	29	2.33
други догађај који није наведен у групи 60	15	1.20
покрети тела са или без физичког напора (који доводе до унутрашњих повреда) – није назначено	4	0.32
подизање, ношење и устајање	19	1.52
гурање и вучење	14	1.12
спуштање и савијање	3	0.24
увртање и окретање	4	0.32
несмотрено гажење, увртање ноге или чланка, клизање без пада	21	1.68
други догађај који није наведен у групи 70	12	0.96
шок, страх, насиље, напад, претња и присуство – није назначено	6	0.48
насиље, напад, претња – од трећих лица према запосленима који обављају своје послове (пљачка банке)	8	0.64
напад од стране животиње	1	0.08
присуство повређеног или трећег лица што доводи до опасности по личну и безбедност других	1	0.08
други догађај који није наведен у групи 80	7	0.56
други догађај који није наведен у класификацији	68	5.45

без података	14	1.12
Укупно:	1247	100,00

На дијаграму 8 приказане су повреде на раду за групе (без подгрупа) за узрок повреде на раду у складу са усвојеном методологијом.

Дијаграм 8

3.12 Преглед повреда на раду према врсти повреде

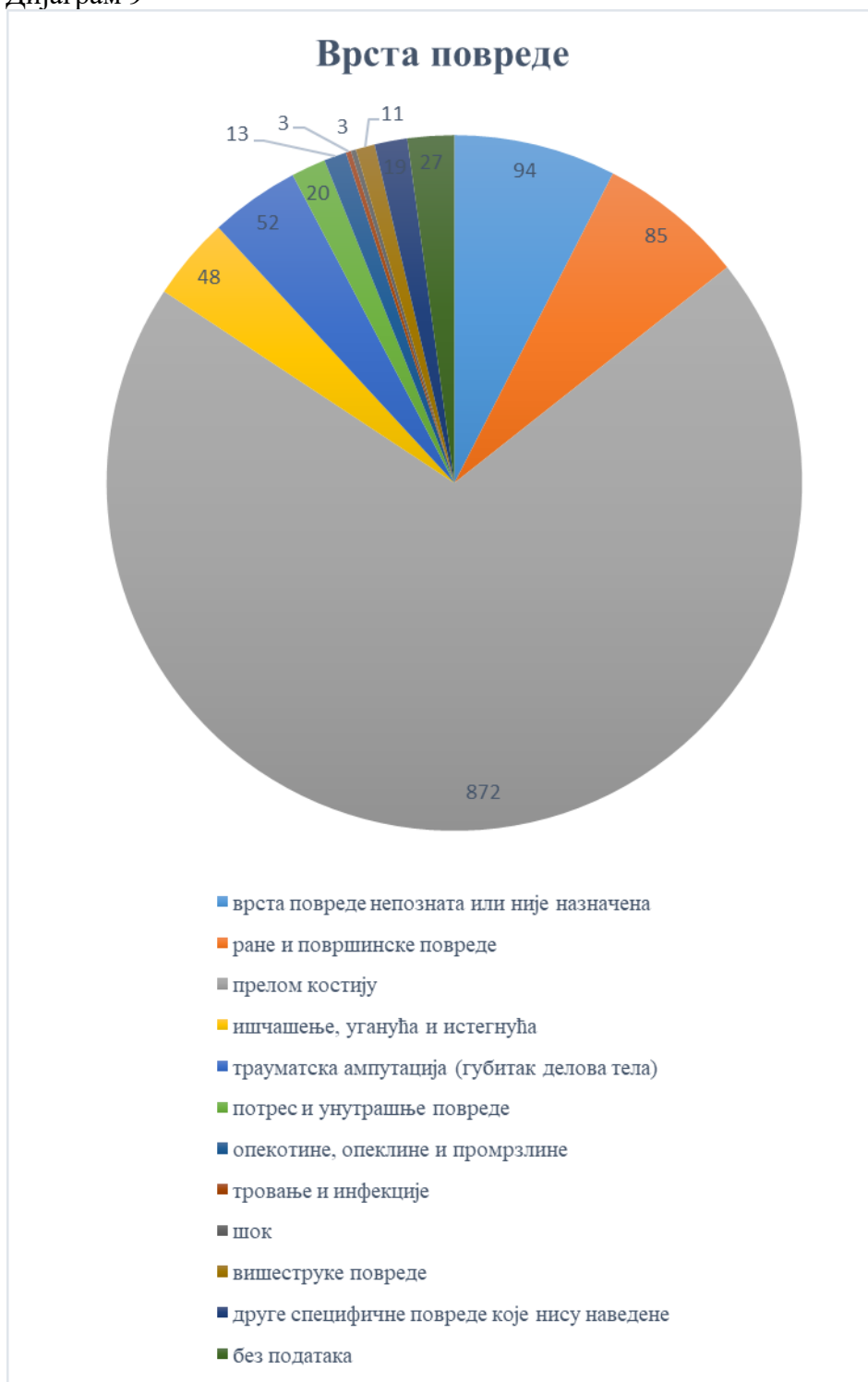
Повреде на раду према врсти повреде приказане су у Табели 12. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Највећи број повреда на раду према врсти повреде јесу преломи костију 827 (66,31%).

Табела 12

Врста повреде	Број	%
врста повреде непозната или није назначена	94	7.54
ране и површинске повреде	5	0.40
површинске повреде	15	1.20
отворене ране	56	4.49
друге врсте рана и површинских повреда	9	0.72
прелом костију	627	50.28
унутрашњи прелом	197	15.80
отворени прелом	26	2.09
друге врсте прелома костију	22	1.76
ишчашење, уганућа и истегнућа	22	1.76
ишчашења и сублуксација	7	0.56
уганућа и истегнућа	11	0.88
друге врсте ишчашења, уганућа и истегнућа	8	0.64
трауматска ампутација (губитак делова тела)	52	4.17
потрес и унутрашње повреде	2	0.16
потрес мозга и интракранијалне повреде	10	0.80
унутрашње повреде	8	0.64
опекотине, опеклине и промрзлине	11	0.88
хемијске опекотине (корозије)	2	0.16
тровање и инфекције	3	0.24
шок	1	0.08
трауматски шок	1	0.08
друге врсте шокова	1	0.08
вишеструке повреде	11	0.88
друге специфичне повреде које нису наведене	19	1.52
без података	27	2.17
Укупно:	1247	100.00

На дијаграму 9 приказане су повреде на раду за групе (без подгрупа) за врсту повреде у складу са усвојеном методологијом.

Дијаграм 9

3.13 Преглед повреда према повређеном делу тела

Повреде на раду према повређеном делу тела приказане су у Табели 13. Повреде на раду у овој табели приказане су за одговарајуће групе и подгрупе према усвојеној методологији. Најчешће су повреде горњих екстремитета 560 (44,91%) и доњих екстремитета 371 (29,75%).

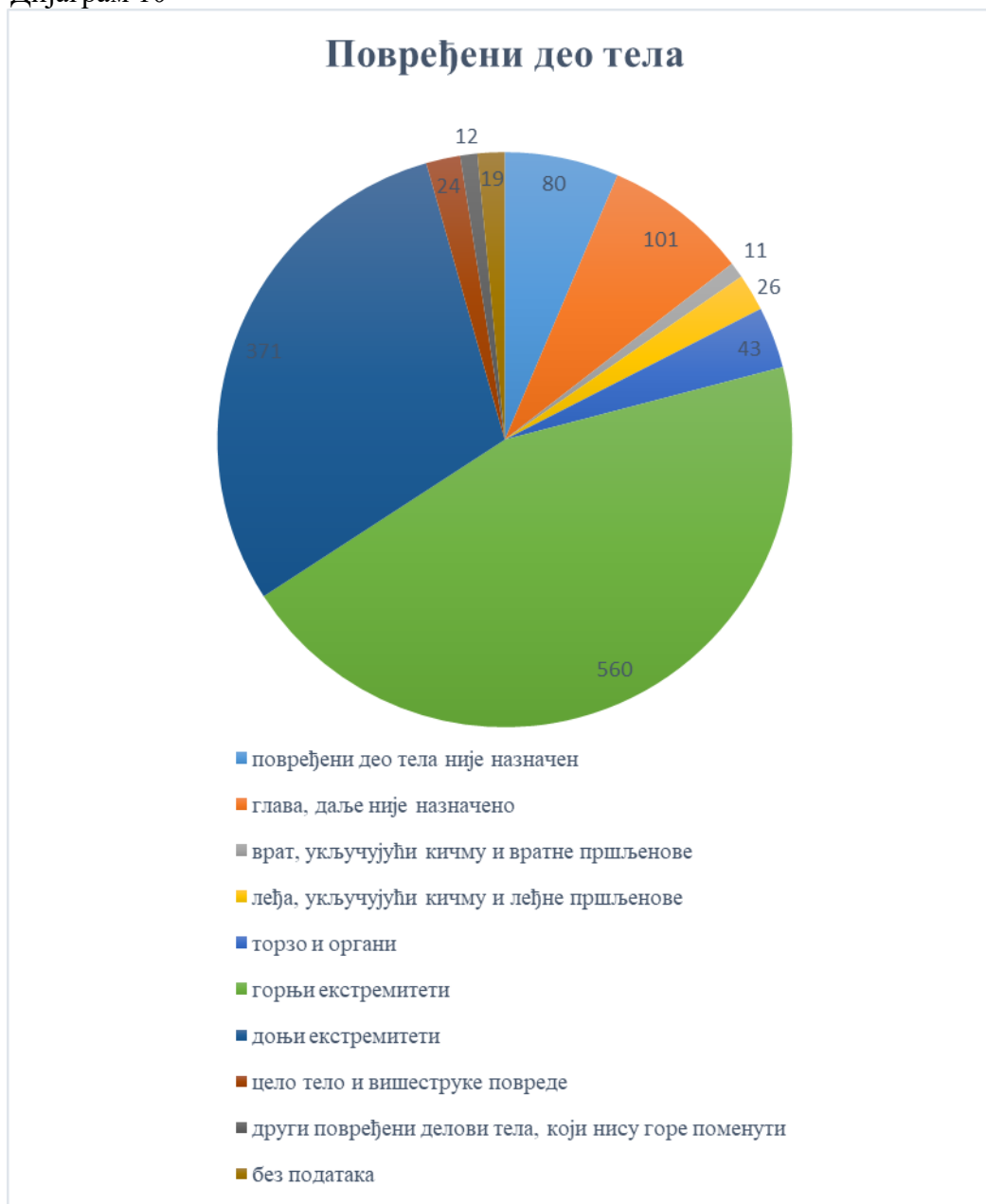
Табела 13

Повређени део тела	Број	%
повређени део тела није назначен	80	6.42
глава, даље није назначено	27	2.17
глава (лобања), мозак и кранијални нерви и крвни судови	15	1.20
предео лица	26	2.09
око (очи)	9	0.72
ухо (уши)	1	0.08
зуби	5	0.40
глава, вишеструке повреде	13	1.04
глава, други делови који горе нису поменути	5	0.40
врат, укључујући кичму и вратне пршљенове	10	0.80
врат, други делови који горе нису поменути	1	0.08
леђа, укључујући кичму и леђне пршљенове	24	1.92
леђа, други делови који горе нису поменути	2	0.16
торзо и органи, даље није назначено	5	0.40
грудни кош, укључујући зглобове и рамене лопатице	21	1.68
груди, укључујући органе	7	0.56
карлица и стомак укључујући органе	6	0.48
торзо, вишеструке повреде	1	0.08
торзо, други делови који горе нису поменути	3	0.24
горњи екстремитети, даље није назначено	32	2.57
рамена и рамени зглобови	48	3.85
рука, укључујући лакат	93	7.46
шака	92	7.38
прст (прсти)	183	14.68
ручни зглоб	85	6.82
горњи екстремитети, вишеструке повреде	11	0.88
горњи екстремитети, други делови који горе нису поменути	16	1.28
доњи екстремитети, даље није назначено	33	2.65
кук и зглоб кука	20	1.60
нога, укључујући колено	62	4.97
чланак	70	5.61
стопало	104	8.34
прст (прсти) на нози	52	4.17
доњи екстремитети, вишеструке повреде	11	0.88
доњи екстремитети, други делови који горе нису поменути	19	1.52
цело тело и вишеструке повреде, даље није назначено	3	0.24
цело тело (системски ефекти)	2	0.16
вишеструке повреде тела	19	1.52
други повређени делови тела, који нису горе поменути	12	0.96

без података	19	1.52
Укупно	1247	100.00

На дијаграму 10 приказане су повреде на раду за групе (без подгрупа) за повређени део тела у складу са усвојеном методологијом.

Дијаграм 10

3.14 Преглед повреда на раду према процењеном броју изгубљених календарских дана

Повреде на раду према процењеном броју изгубљених календарских дана приказане су у Табели 14. За највећи број повреда на раду 860 (68,97%) број

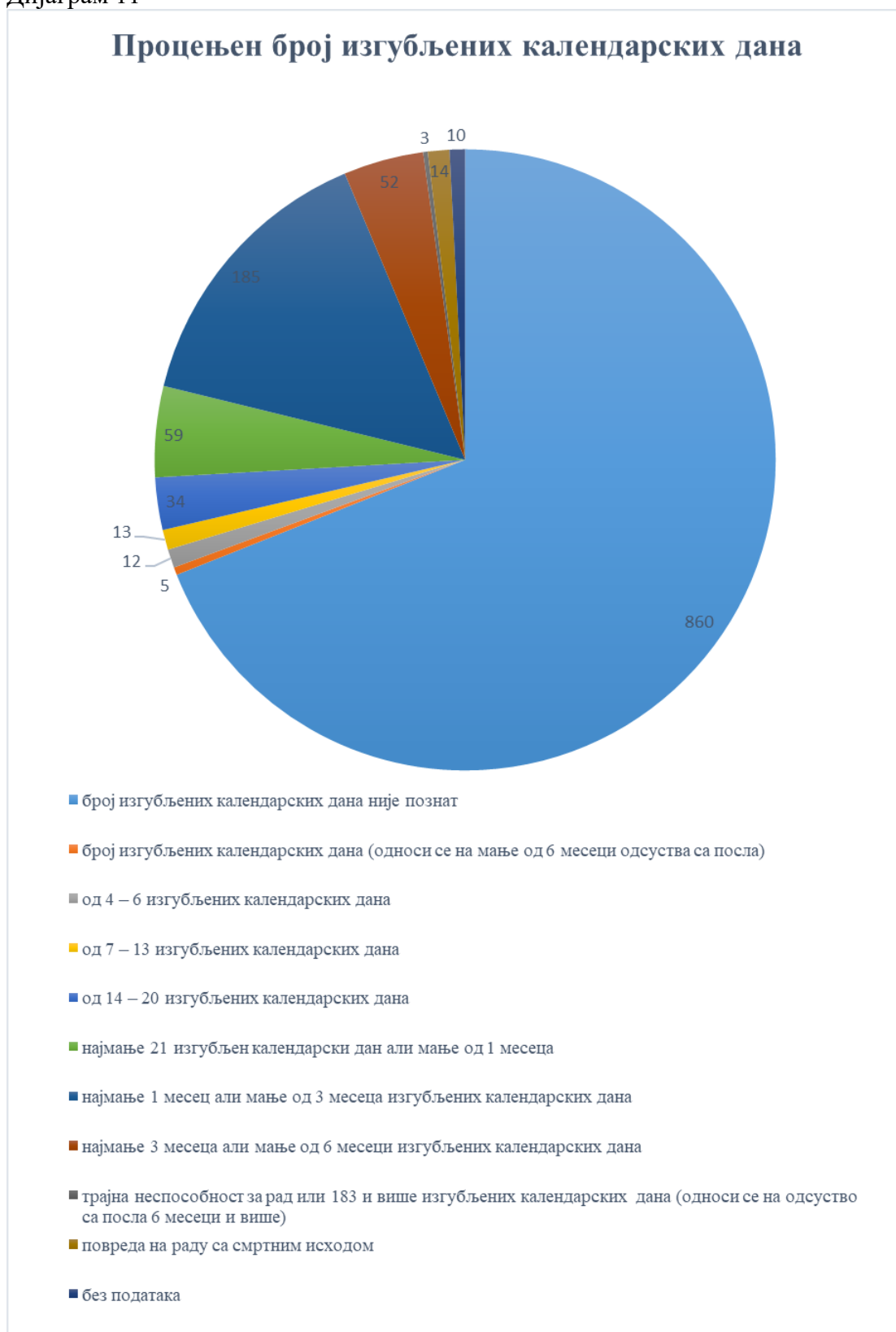
изгубљених календарских дана није процењен од стране лекара који је први прегледао повређеног.

Табела 14

Процењен број изгубљених календарских дана	Број	%
број изгубљених календарских дана није познат	860	68.97
број изгубљених календарских дана (односи се на мање од 6 месеци одсуства са посла)	5	0.40
од 4 – 6 изгубљених календарских дана	12	0.96
од 7 – 13 изгубљених календарских дана	13	1.04
од 14 – 20 изгубљених календарских дана	34	2.73
најмање 21 изгубљен календарски дан али мање од 1 месеца	59	4.73
најмање 1 месец али мање од 3 месеца изгубљених календарских дана	185	14.84
најмање 3 месеца али мање од 6 месеци изгубљених календарских дана	52	4.17
трајна неспособност за рад или 183 и више изгубљених календарских дана (односи се на одсуство са посла 6 месеци и више)	3	0.24
повреда на раду са смртним исходом	14	1.12
без података	10	0.80
Укупно:	1247	100.00

На дијаграму 11 приказане су повреде на раду према броју изгубљених календарских дана.

Дијаграм 11

3.15 Републички фонд за здравствено осигурање

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање у периоду јануар – децембар 2019. године регистровано је 36 смртних, 3930 тешких и 19028 лаких повреда на раду.

3.16 Кривични поступак

У 2019. години о броју кривичних пријава поднетих тужилаштвима на територији Републике Србије за непредузимање мера безбедности и здравља на раду услед којих је дошло до смртних, тешких и колективних повреда на раду, као и о исходима поступака по наведеним пријавама, Републичко јавно тужилаштво извршило је анализу кривичних дела из чл.169. КЗ, 280. КЗ и 281. КЗ, процесуираних у свим тужилаштвима на територији Републике Србије, и то:

- за кривично дело непредузимања мера заштите на раду из члана 169. Кривичног законика из претходног периода нерешено је 19 пријава, укупно је новопримљено 15 пријава, полиција и оштећени поднели су 15 пријава, одбачено је 11 пријава, 5 пријава је решено опортунитетом и оптужено је 1 лице;

- за кривично дело изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду из члана 280. Кривичног законика из претходног периода нерешено је 16 пријава, укупно је новопримљено 11 пријава, полиција и други државни органи поднели су 10 пријава, 1 пријаву поднело је оштећено лице, одбачене су пријаве против 10 лица, оптужена су 2 лица и са 1 лицем сачињен је споразум о признању кривичног дела;

- за кривично дело непрописно и неправилно извођење грађевинских радова из члана 281. Кривичног законика из претходног периода нерешене су 34 пријаве, укупно је новопримљено 11 пријава, полиција и оштећени поднели су 8 пријава, одбачено је 15 пријава и 2 пријаве су решене опортунитетом.

Подаци о кривичним поступцима приказани су у Табели 15.

Табела 15

Кривично дело	нерешене пријаве из претходног периода	укупно новопримљених пријава	Подносиоци пријава				укупно одбачаја	од тога (риб. 8) пријава решена опортунитетом	оптужено лица	Осуђујуће пресуде										ослобађајуће	одбијајуће	споразум о признању кривичног дела
			полиција	други државни органи	оштећени	остали				затвор	новчана казна као главна	рад у јавном интересу као главна	одузимање возачке дозволе као главна казна	уловне	судска опомена	мера безбедности као самостална	ослобођен од казне	укупно				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Непредузимање мера заштите на раду - члан 169. КЗ	19	5	7		8		11	5	1													
Изазивање опасности необезбеђењем мера заштите на раду - члан 280.КЗ	16	11	8	2	1		10		2	1											1	
Непрописно и неправилно извођење грађевинских радова - члан 281. КЗ	34	11	2		6	3	15	2														
Укупно:	69	27	17	2	15	3	36	7	3	1											1	

3.17 Прекршајни поступак

У Табели 16 приказани су обједињени подаци Министарства правде, за све прекршајне судове у Републици Србији о броју поднетих захтева према Закону о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16 – УС), броју решених предмета по основу поднетих захтева и изреченим новчаним казнама, и то: број поднетих захтева у 2019. години, број решених предмета у 2019. години, број предмета у којима је изречена новчана казна у износима до 100.000 динара, од 100.000 до 1.000.000 динара и преко 1.000.000 динара и броју предмета решених на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођен одговорности).

Табела 16

Прекршајни суд	Број поднетих захтева у 2019. год.	Број решених предмета у 2019.год.	Број предмета у којима је изречена новчана казна у износу од:			Решено на други начин по Закону о прекршајима (опомена, одбачај захтева, обустава, окривљени ослобођен одговорности)
			до 100.000	од 100.000 до 1.000.000	преко 1.000.000	
Аранђеловац	22	15	5	6	0	4
Бачка Паланка	14	10	7	1	0	2
Београд	104	72	4	13	0	55
Бечеј	8	7	3	1	0	3
Ваљево	31	37	29	3	0	5
Врање	21	25	7	1	0	17
Вршац	8	4	2	0	0	2
Горњи Милановац	2	1	0	0	0	1
Зајечар	13	13	7	3	0	3
Зрењанин	16	16	3	7	0	6
Јагодина	10	7	3	4	0	0
Кикинда	41	30	3	13	2	12
Крагујевац	27	21	4	2	0	15
Краљево	88	45	24	8	0	13

Крушевац	99	49	25	16	0	8
Лазаревац	1	0	0	0	0	0
Лесковац	2	0	0	0	0	0
Лозница	11	5	4	1	0	0
Младеновац	0	0	0	0	0	0
Неготин	4	0	0	0	0	0
Ниш	56	10	6	0	0	4
Нови Пазар	28	18	2	10	0	6
Нови Сад	84	10	3	5	0	2
Обреновац	2	2	2	0	0	0
Панчево	5	10	4	1	0	5
Параћин	7	3	0	2	0	1
Пирот	24	13	11	2	0	0
Пожаревац	16	6	3	1	0	2
Пожега	7	10	3	3	0	4
Прешево	23	18	0	10	0	8
Пријепоље	5	0	0	0	0	0
Прокупље	6	9	7	1	0	1
Рашка	14	5	0	0	0	5
Рума	16	31	10	6	0	15
Сента	13	20	13	3	0	4
Сјеница	0	0	0	0	0	0
Смедерево	19	21	4	9	0	8
Сомбор	13	0	0	0	0	0
Сремска Митровица	3	8	2	3	0	3
Суботица	83	39	20	11	0	8

Трстеник	14	10	7	0	0	3
Ужице	18	14	2	4	0	8
Чачак	29	47	22	11	0	14
Шабац	47	8	2	2	0	4
Укупно:	1054	669	253	163	2	251

4. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ПОСЛОВИ

4.1 Стручни испити

4.1.1 Стручни испити за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица

Управа је у 2019. години запримила 917 пријава за полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица.

У складу са Правилником о програму и начину полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица („Службени гласник РС”, бр. 111/13, 57/14, 126/14, 111/15, 113/17 – др. закон и 11/19), Управа је организовала полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду за 727 кандидата и полагање стручног испита за обављање послова одговорног лица за 18 кандидата, односно за укупно 745 кандидата. Од укупног броја кандидата који су изашли на полагање, стручне испите са успехом је положило 404 (54,22%) кандидата (Табела 17).

Табела 17

Број кандидата који су полагали стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду и стручни испит за обављање послова одговорног лица	Број кандидата који је положио испит	Процент (%)
(1)	(2)	(3)
745	404	54,23

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду укупно је полагало 727 кандидата, од којих је 391 кандидат положио испит у целости што износи (53,78%), (Табела 18).

Табела 18

Број кандидата који су полагали стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду	Број кандидата који је положио испит	Процент (%)
(1)	(2)	(3)
727	391	53,78

На Дијаграму 12 приказан је број кандидата који су полагали стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду према степену стручне спреме пријављеног кандидата.

Дијаграм 12

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова прегледа и провере опреме за рад укупно је полагаало 9 кандидата. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 7 (77,78%).

Стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова испитивања радне околине укупно је полагаало 9 кандидата. Број кандидата који је са успехом положио стручни испит је 6 (66,67%).

4.1.2 Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта и стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова

Управа је у 2019. години запримила 92 пријаве за полагање стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова.

У складу са Правилником о програму, начину и висини трошкова припреме и полагања стручног испита за обављање послова координатора за израду пројекта и стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова („Службени гласник РС”, бр. 113/13, 57/14 и 111/15), Управа је организовала припрему за полагање стручних испита за укупно 56 кандидата, а испит су са успехом положила 52 кандидата.

Стручни испит за обављање послова координатора за израду пројекта је положило 15 кандидата, док је стручни испит за обављање послова координатора за извођење радова је положило 37 кандидата.

У извештајном периоду Управа је донела, односно припремила:

- 6 решења о одбацивању пријаве за припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова;

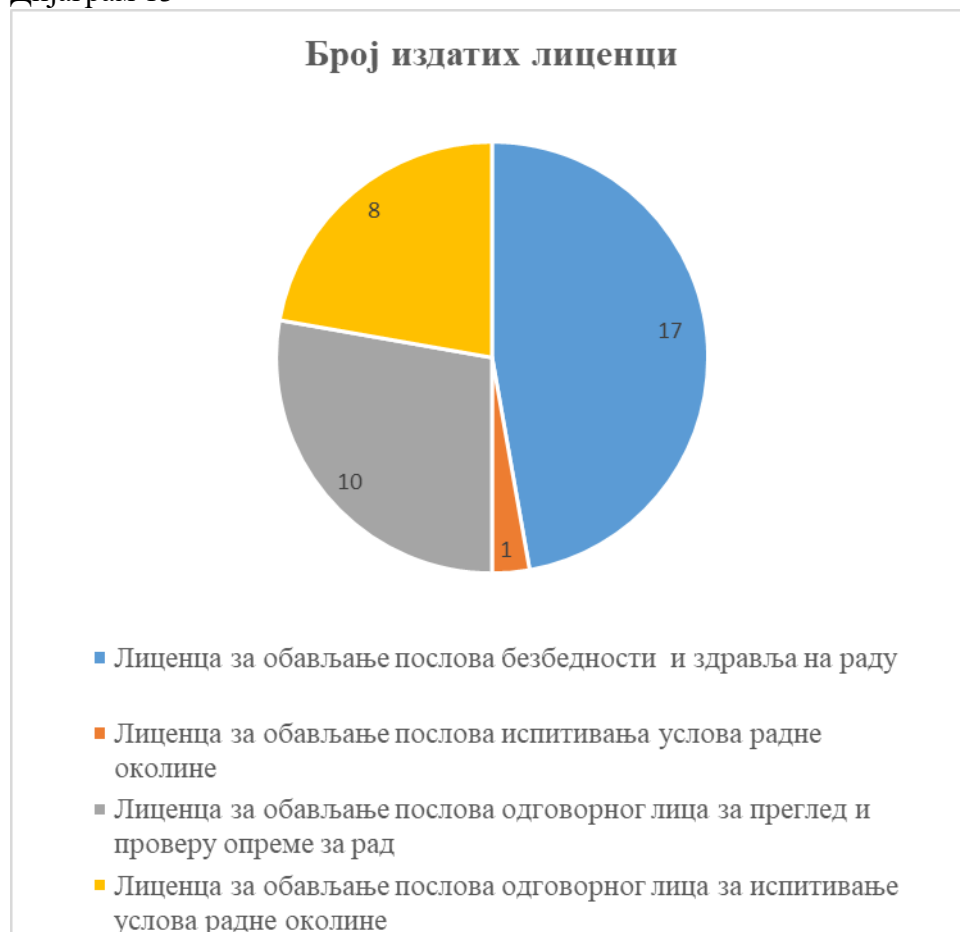
- 10 решења о одбијању пријаве за припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова;
- 2 решења о обустављању поступка полагања стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова;
- 3 решења о одбијању жалбе против решења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања поводом пријаве за припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова;
- 1 одговор на тужбу којим се тражи поништај Решења министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- 6 дописа поводом повраћаја новчаних средстава уплаћених за припрему за полагање стручног испита за обављање послова координатора за извођење радова.

4.2 Лиценце у области безбедности и здравља на раду

У 2019. години Управа је у складу са Правилником о условима за издавање лиценци за обављање послова у области безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС”, број 16/18) припремила укупно 55 лиценци које издаје министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

На Дијаграму 13 је приказан број издатих лиценци у 2019. години.

Дијаграм 13

На Дијаграму 14 приказан је број обновљених лиценци у 2019. години.

Дијаграм 14

Због промене пословног назива или седишта послодавца Управа је припремила 8 измена решења поводом претходно издатих лиценци.

Управа је у 2019. години је донела, односно припремила:

- 3 решења којим се одбија захтев за издавање лиценце за обављање послова безбедности и здравља на раду правном лицу;
- 1 решење о обустављању поступка издавања лиценце одговорном лицу за обављање послова прегледа и провере опреме за рад.

Управа је у 2019. години извршила укупно 36 надзора над радом правних лица и предузетника са лиценцом из области безбедности и здравља на раду, и то:

- 30 надзора над радом правних лица и предузетника са лиценцом за обављање послова безбедности и здравља на раду. Код 5 надзираних субјеката поступак није окончан јер нису доставили одговор на записник о извршеном надзору, код 4 надзирана субјекта као мера наложено је да су дужни да викендом и у дане празника, када корисник услуга обавља послове, прате и контролишу примену мера безбедности и здравља на раду, једном надзираном субјекту указано је да ће за сваки наредни утврђени недостатак бити покренут поступак за одузимање лиценце, код 3 надзирана субјекта утврђено је да не испуњавају прописане радно-правне услове (нису имали најмање два запослена), односно као мера донета су 3 решења о престанку обављања послова безбедности и здравља на раду до испуњења прописаних услова;

- код 17 надзираних субјеката нису утврђене незаконитости, неправилности или други недостаци у њиховом поступању;

- извршена су 4 надзора над радом правних лица са лиценцом за обављање послова прегледа и провере опреме за рад и као мера код свих надзираних субјеката је наложено да израде нове стручне налазе о прегледу и провери опреме за рад;

- извршена су 2 надзора над радом правних лица са лиценцом за обављање послова испитивања услова радне околине-хемијских и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и нису утврђени недостаци код издатих стручних налаза.

4.3 Мишљења

У 2019. години Управа је издала 30 стручних мишљења за примену прописа у области безбедности и здравља на раду, 11 мишљења на предлоге текста колективног уговора код послодавца и 65 мишљења о предлозима других прописа (предлога, закључака и извештаја и др.).

У извештајном периоду обрађено је 19 мишљења у вези са програмима оспособљавања особа са инвалидитетом у складу са чланом 15. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13).

5. САРАДЊА НА МЕЂУНАРОДНОМ И НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

5.1 Сарадња на међународном нивоу

У циљу обележавања Европске недеље безбедности и здравља на раду Управа је 28. октобра 2019. године у Београду, организовала конференцију „Безбедан рад–здрава будућност”. Конференцију је отворио министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања господин Зоран Ђорђевић, а на овом догађају поред представника надлежног министарства, учествовали су представници Словачке Републике и компаније НИС а.д. Нови Сад.

У сарадњи са Европском агенцијом за безбедност и здравље на раду Управа је 29.10.2019. године организовала округли сто на коме су представљени резултати ЕСЕНЕР 3² истраживања за Републику Србију.

У оквиру сарадње са Међународном организацијом рада Управа је организовала обуке координатора за безбедност и здравље на раду у фази извођења радова које су одржане у периоду од 19.03-20.03.2019. године и 01.10-02.10.2019. године. Управа учествује у пројекту „Мерење, подизање свести и ангажовање политика ради унапређења борбе против злоупотребе дечјег рада и принудног рада” МАП 16 који спроводи Међународна организација рада.

Спровођење Твининг пројекта „Подршка и унапређење безбедности и здравља на раду и инспекције рада у Републици Србији” започело је 22. фебруара 2019. године, а планирано време трајање пројекта је 24 месеца. За спровођење пројекта задужени су Министарство рада Словачке Републике и Инспекторат за рад Републике Чешке. Циљ пројекта је јачање капацитета инспекције рада и припрема законског оквира за увођење посебног осигурања од повреда на раду. Уводна конференција на којој су представљени циљеви овог пројекта одржана је 23.06.2019. године у Београду, Палата Србија.

5.2 Процес придруживању ЕУ

У оквиру процеса придруживања Републике Србије Европској унији, Управа је укључена у овај процес кроз учешће у раду преговарачких група, и то:

- Преговарачко поглавље 19 - СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА И ЗАПОШЉАВАЊЕ;
- Преговарачка поглавље 18 – СТАТИСТИКА;
- Преговарачко поглавље 3 - ПОСЛОВНО НАСТАЊИВАЊЕ И СЛОБОДА ПРУЖАЊА УСЛУГА.

У оквиру Преговарачког поглавља 19 Управа је радила на припреми Нацрта акционог плана за постепено транспонување правних тековина Европске уније у законодавство Републике Србије, као и креирању неопходних капацитета за њихову примену у свим областима које су обухваћене овим поглављем. Када је у питању Преговарачко поглавље 18 – СТАТИСТИКА, Управа је редовно извештавала Републички завод за статистику, координатора за ово поглавље, о свим активностима које спроводи.

² Истраживање о новим и ризицима у настајању

5.3 Сарадња на националном нивоу

Сарадња на националном нивоу остварује се са другим министарствима и институцијама пре свега кроз учешће у раду радних група и комисија у циљу решавања појединачних питања из надлежности министарстава, и то: Стручној радној групи за превентиву повређивања у саобраћају и рехабилитацију повређених у саобраћају коју води Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Радној групи за координацију активности на увођењу потребних образовних профила за Средњу стручну школу за потребе предузећа Одбрамбене индустрије Србије и Војске Србије коју води Министарство одбране; Заједничком телу за спровођење Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса коју води Министарство заштите животне средине и Савету за истраживање ЕНИС који спроводи Републички завод за статистику.

Посебна пажња је посвећена сарадњи са Привредном комором Србије узимајући у обзир важност безбедности и здравља на раду за систем дуалног образовања.

6. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

6.1 Година безбедности и здравља на раду

Влада Републике Србије на седници одржаној 31.01.2019. године усвојила је Одлуку о проглашењу 2019. године за годину безбедности и здравља на раду и тим поводом Управа је припремила Акциони план за спровођење ове одлуке који је обухватио нормативне активности, обуке, едукације и промотивне активности.

Поред промотивних активности (наведених у тачкама 5.1 и 6.2 овог извештаја) Управа је организовала следеће манифестације:

- 23.01.2019. године организован је састанак министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања господина Зорана Ђорђевића са правним лицима и предузетницима са лиценцом у области безбедности и здравља на раду на тему размене искустава и предлога за унапређење обављања послова безбедности и здравља на раду;

- 08.02.2019. године организован је почетак обележавања Године безбедности и здравља на раду из Новог Сада, под називом „Безбедан рад – здрава будућност” коме су присуствовали градоначелник града Новог Сада господин Милош Вучевић и министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања господин Зоран Ђорђевић;

- 22.04.2019. године организована је посета компанији HEINEKEN Srbija d.o.o, Зајечар поводом обележавања Године безбедности и здравља на раду;

- 24.04.2019. године обележен Светски дан безбедности и здравља на раду и Данаи безбедности и здравља на раду у Републици Србији;

- 15.05.2019. године организована је прва конференција у Републици Србији на тему „Безбедност и здравље на раду у женском предузетништву” која је одржана у сарадњи са Удружењем пословних жена Србије;

- 18.10.2019. године организована је посета компанији НИС а.д, Нови Сад поводом обележавања Године безбедности и здравља на раду и извршен је обилазак Рафинерије Нафте Панчево.

- 24.10.2019. године организована радионица на тему „Правилно коришћење технички напредне личне заштитне опреме за заштиту дисајних органа, главе, лица, слуха и очију” која је одржана у сарадњи са компанијом АЛБО;

Поред промотивних активности у години безбедности и здравља на раду, Управа је учествовала и на манифестацијама које су организовале друге институције и правна лица, на којима је представљала мере и активности које се спроводе у Години безбедности и здравља на раду, од којих се издваја:

- 12.04.2019. године – радионица „Безбедност и здравље на раду у дуалном образовању”, Привредна комора Србије, Београд;

- 23.04.2019. године саветовање „Култура превенције – основа безбедности и здравља на раду”, Београд;

- 22.05.2019. године – радионица „Улога лица за безбедност и здравље на раду”, Синдикат радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала;

- 24.05.2019. године – Семинар „XXV мајски сусрети заштите Србије – Шид 2019”, Удружење заштите на раду Шид, Шид;

- 02.07.2019. године Друштво младих истраживача Бор организовало је трибину поводом обележавања Године безбедности и здравља на раду;

- 13 – 16.09.2019. године – Први Конгрес медицине рада и заштите на раду „Професионалне болести, повреде на раду, процена ризика и апсентизам”, Златибор, Институт за медицину рада Србије Др Драгомир Карајовић;

- 11.09.2019. године – Конференција поводом завршетка пројекта „Деташман радника: унапређење административне сарадње и приступа информацијама”, Београд;
- 26.09.2019. године – Семинар „Нацрт закона о безбедности и здрављу на раду”, Самостални синдикат путара Србије, Београд;
- 26.09.2019. године – Државно такмичење „И ми учествујемо! Безбедни у саобраћају”, Црвени крст Србије, Београд;
- 24.10.2019. године – Четврти стручни скуп Српског националног комитета (ЦИРЕД) са темом Актуелно стање безбедности и здравља на раду у Републици Србији, Привредна комора Србије, Београд;
- 18.11.2019. године – Семинар „Млади и безбедност и здравље на раду - Права и обавезе”, Савез самосталних синдиката Србије;
- 22.11.2019. године – Други семинар о нератификованим члановима Ревидиране европске социјалне повеље, Београд.

6.2 Национална признања из области безбедности и здравља на раду

Поводом обележавања 28. априла Светског дана безбедности и здравља на раду и Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији, Управа је у сарадњи са Инспекторатом за рад и социјалним партнерима организовала Такмичење за доделу националних признања из области безбедности и здравља на раду, и то: Повеља „28. април” за правна лица/предузетнике у категорији до 250 и преко 250 запослених, Плакета „28. април” и Похвалница „28. април”.

У категорији правних лица са више од 250 запослених Повеља „28.април”, награђени су:

1. AD ZA VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ AIR SERBIA AD BEOGRAD и NIS A.D. NOVI SAD - NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE који равноправно деле I место;
2. PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU PREHRAMBENIH PROIZVODA MARBO PRODUCT DOO BEOGRAD, II место;
3. TIGAR TYRES D.O.O. PIROT, III место.

У категорији правних лица до 250 запослених Повеља „28.април”, награђени су:

1. METALAC PRINT DOO GORNJI MILANOVAC и BIOSPRINGER RS D.O.O. SENTA који равноправно деле I место;
2. LUNA DOO POŽAREVAC, II место;
3. PATENT CO.DOO MIŠIĆEVO, III место.

Плакета „28 април” додељена је:

1. Анастасија Берењи;
2. Бранко Радоњић (постхумно).

Похвалница „28 април” додељена је:

1. Данијела Илић;
2. Мирослав Пузовић.

7. САВЕТ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Савет за безбедност и здравље на раду образован је Одлуком о образовању Савета за безбедност и здравље на раду („Службени гласник РС”, бр. 40/05 и 71/07).

Задаци Савета за безбедност и здравље на раду су да: даје иницијативе за доношење прописа у области безбедности и здравља на раду, даје иницијативу за израду националног програма развоја безбедности и здравља на раду, својим деловањем доприноси приближавању различитих ставова учесника у социјалном дијалогу у овој области, иницира превентивну политику по свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду.

Двадесет прва седница Савета за безбедност и здравље на раду одржана је 15.04.2019. године у Београду. Ова седница је карактеристична по томе што је по први пут одржана заједничка седница Савета за безбедност и здравље на раду Републике Србије и Мађарске на којој су представљени системи безбедности и здравља на раду, као и систем инспекцијског надзора у области безбедности и здравља на раду.

На седници је закључено да ће се у наредном периоду потписати Меморандум о сарадњи у области безбедности и здравља на раду између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије и Министарства финансија Републике Мађарске.